

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/55/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114207283
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114207283.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, proti žalovaným: 1. U. Q., nar. X.X.XXXX, 2. E. Q., nar. X.X.XXXX, obaja bytom T. XXX/XX, XXX XX U. U., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných OZ právna pomoc spotrebiteľom, o. z., Sofijská 13, 040 01 Košice, IČO: 42 247 268, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom Stará Baštová 2, 040 01 Košice, o zaplatenie 926,56 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16 C 144/2014-57 zo dňa 25.11.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom pripustil vstup OZ právna pomoc spotrebiteľom, o. z., IČO: 42 247 268 ako vedľajšieho účastníka do konania, zamietol žalobný návrh a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania v sume 118,98 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluva o pôžičke, ktorú žalobca uzatvoril so žalovanými, je celá neplatná. Jej podstatnou náležitosťou je totiž úrok vo výške 70,02 % ročne a takýto úrok je zjavne v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko v čase poskytnutia úveru banky poskytovali spotrebiteľské úvery pri úrokovej sadzbe 14,83 % ročne pri obdobných úveroch. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., nakoľko žalovaní boli vo veci úspešní, avšak náhradu trov konania nežiadali a neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Vedľajší účastník, ktorý vystupoval na strane žalovaných má v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania potrebných na účelne bránenie práva proti žalobcovi, vzhľadom na účelnosť a dôvodnosť úkonov jeho právnej pomoci.

Proti výroku rozsudku v časti náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. V odvolaní uviedol, že z hľadiska výsledku konania vedľajší účastník nemá vo vzťahu k úspechu či neúspechu v tomto konaní žiaden vzťah. Vedľajší účastník podľa jeho názoru nemal vo veci samej úspech alebo neúspech v konaní. Konanie vedľajšieho účastníka je motivované snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. Nepochybnil právo vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať advokátom. Poukázal na viaceré rozhodnutia prvostupňových súdov a poukázal na skutočnosť, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka neboli účelné. Navrhol odvolaniu

v plnom rozsahu vyhovieť a to tak, že odvolací súd zmení rozsudok v napadnutej časti a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných sa náhrada trov konania neprizná.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastníkovi, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu odvolací súd konštatuje, že vedľajší účastník vstúpil do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vedľajší účastník v písomnom podaní z 19.5.2014 namietal neprimerane vysoké úroky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania...., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011). Ide síce o problém zavinenia konania, ale niet dôvodu popierať tento sankčný aspekt aj pri viac-menej svojoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia.

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu).

Vedľajší účastník vstúpil do konania a podľa jeho podaní sa sústredil na zbavenie spotrebiteľa účinkov neprijateľnej a zakázanej neprijateľnej zmluvnej podmienky - úrok v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaní súhlasili s vstupom vedľajšieho účastníka na ich strane.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka a jeho práve na náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. O.s.p. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevyklučuje, aby sa vedľajší účastník nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Čo sa týka odvolacej námietky žalobcu, že vedľajší účastník na strane žalovaných nijako neprispel k výsledku konania odvolací súd poznamenáva, že tento vedľajší účastník inicioval a podporoval ochranu proti konkrétnej zložke uplatneného nároku (aj vyššie uvedeným písomným podaním z 19.5.2014) a bol argumentačne úspešný. Výsledkom je zamietnutie žaloby vzhľadom na neplatnosť zmluvy o úvere, kvôli neprímeraným úrokom.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom postupom podľa § 219 ods.1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého v danom prípade žalobca nebol v odvolacom konaní úspešným účastníkom a žalovaní ani vedľajší účastník si náhradu trov neuplatnili, preto im súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.